

L'alumnat desfavorit és resilient en comprensió lectora a Catalunya?

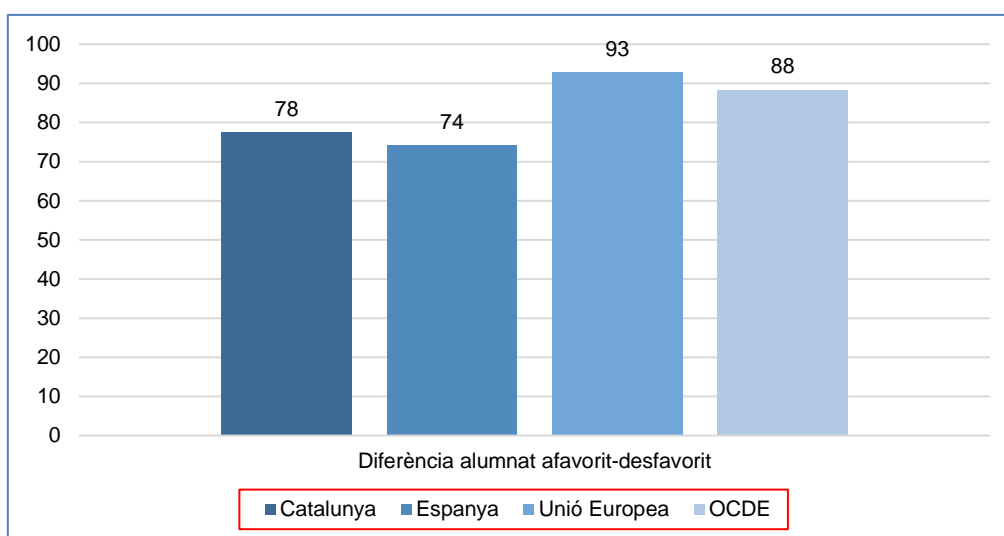
El desavantatge socioeconòmic és un dels predictors més significatius dels resultats acadèmics i del *benestar* de l'alumnat. No obstant això, malgrat les dificultats, l'alumnat desfavorit socioeconòmicament mostra una capacitat notable per obtenir nivells alts de rendiment acadèmic ([INEE, 2019](#)).

L'alumnat desfavorit té, en general, uns progenitors amb un nivell instructiu baix, una ocupació poc qualificada i uns ingressos baixos. L'alumnat resilient, des del punt de vista acadèmic, es defineix com aquell que està situat en el quartil més baix de l'Índex PISA de l'Estatus Econòmic, Social i Cultural (ISEC) d'una regió

determinada. Tot i les dificultats que això li comporta, és capaç d'obtenir resultats del 25 per cent més alt en el rendiment de lectura. Aquest alumnat és acadèmicament resilient perquè, tot i el seu desavantatge econòmic, obté nivells educatius alts.

El Quadern d'avaluació. 47 [Síntesi de resultats de comprensió lectora](#) aborda els resultats en comprensió lectora de PISA 2018. Les dades il·lustren que tant Catalunya (78 punts) com Espanya (74 punts) presenten una diferència menor quant al rendiment en competència lectora entre l'alumnat afavorit i el desfavorit, que no pas la mitjana de la Unió Europea (93 punts) i de l'OCDE (88 punts).

Figura 1. Diferències de puntuació entre l'alumnat afavorit i desfavorit en comprensió lectora PISA 2018. Catalunya, Espanya, UE i OCDE

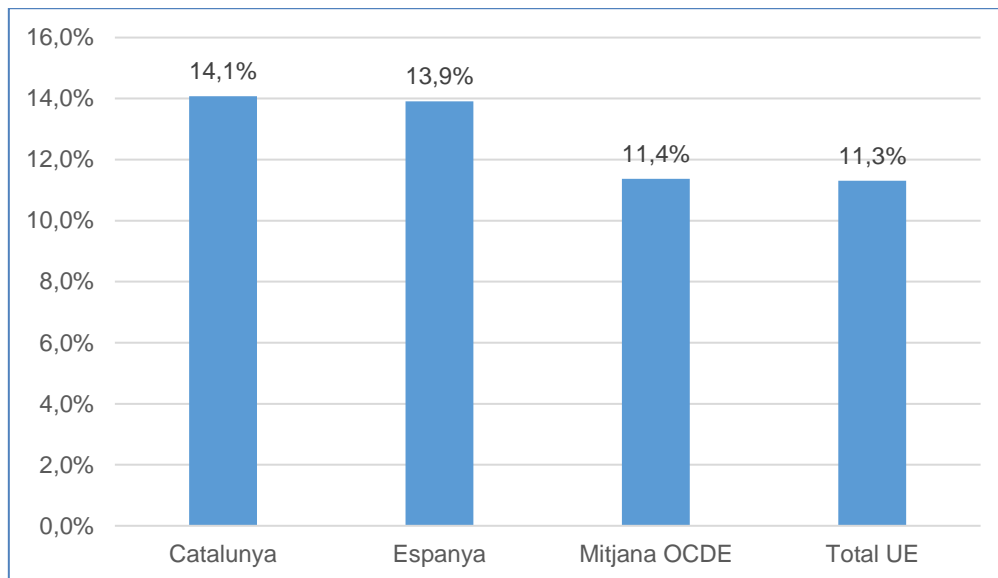

Font: [Quaderns d'avaluació. 47](#), Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Pel que fa a la mitjana dels països de l'OCDE, l'11,4% de l'alumnat desfavorit va ser capaç de rendir en el quart més alt de lectura, percentatge similar al del total de la UE (11,3%). Espanya se situa per sobre d'aquestes mitjanes (13,9%), i és, doncs, un dels estats on l'estudiantat és més resilient: un alumnat que malgrat tenir l'ISEC baix, és capaç de situar-se en el quartil més alt de puntuació en lectura. Catalunya té el 14,1% d'alumnat resilient, i se situa lleugerament per sobre de la mitjana espanyola.

En conclusió, sembla ser que els sistemes educatius català i espanyol serien més equitatius i resilents que no pas els de la mitjana de països OCDE i de la UE. En aquest sentit, la composició escolar heterogènia afavoriria la influència de l'*efecte company*, és a dir, el fet de compartir aula amb l'estudiantat d'un origen social diferent beneficiaria l'alumnat de classes socials més baixes, i reduiria les diferències en el rendiment educatiu ([Illanes, 2014](#)).

Figura 2. Percentatge d'alumnat desfavorit que arriba al quartil més alt en lectura.

Font: [Quadern d'avaluació. 47](#), Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

